

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 222.283 van 29 januari 2013
in de zaak A. 206.005/IX-7781**

In zake : Johan RENDERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Willem Van Betsbrugge en Els Vandebempt
kantoor houdend te 3300 Tienen
Vierde Lansierslaan 70
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de POLITIEZONE BIERBEEK - BOUTERSEM - HOLSBEEK
- LUBBEK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Benny Welkenhuysen
kantoor houdend te 3210 Lubbeek
Staatsbaan 168
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het verzoekschrift

1. Het verzoekschrift, ingediend op 28 september 2012, strekt tot de nietigverklaring en de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van het politiecollege van de politiezone Bierbeek - Boutersem - Holsbeek - Lubbeek van 1 augustus 2012 waarbij aan Johan Renders de zware tuchtstraf van inhouding van 8% van de wedde gedurende één maand wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 220.513 van 6 september 2012 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing verworpen.

De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Joke Goris heeft een verslag opgesteld met toepassing van artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: het algemeen procedurereglement) en artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 december 2012.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Willem Van Betsbrugge, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Anne-Sophie Rondelez, die loco advocaat Benny Welkenhuysen verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Joke Goris heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is inspecteur van politie bij de interventiedienst van de politiezone Bierbeek - Boutersem - Holsbeek - Lubbeek.

3.2. Op 1 mei 2011 doet de verzoeker vaststellingen van strafbare feiten inzake een diefstal, gepleegd tijdens de nacht van 30 april op 1 mei 2011.

3.3. Met een e-mailbericht van 29 juli 2011, onder meer gericht aan de verzoeker, vraagt waarnemend korpschef P. Mispelters om het proces-verbaal betreffende de vaststelling van die feiten dringend af te werken. De korpschef wijst erop dat de normale afwerkingstermijn voor dergelijke processen-verbaal 30 dagen bedraagt. Hij stelt dat hij het afgewerkte dossier tegen 3 augustus 2011 bij de pv-administratie verwacht.

3.4. Op 3 augustus 2011 wordt de verzoeker in twee e-mails herinnerd aan de urgentie van de zaak. Er wordt hem gevraagd om “met zekerheid” het proces-verbaal die nacht af te werken en op 4 augustus 2011 per drager aan de onderzoeksrechter te laten bezorgen.

3.5. Vervolgens wordt er voor de verzoeker voorzien in een dienstwijziging op 5 augustus 2011, om hem toe te laten het proces-verbaal op die dag af te werken en aan de procureur des Konings te Leuven te bezorgen. Deze dienstwijziging wordt op 4 augustus 2011 telefonisch aan de verzoeker gemeld.

3.6. De verzoeker werkt het proces-verbaal af tijdens de nacht van 4 op 5 augustus 2011 en overhandigt dit de ochtend van 5 augustus 2011 aan een collega, waarna hij naar huis gaat. Hij hervat zijn dienst in de namiddag en krijgt dan de opdracht het proces-verbaal persoonlijk aan de procureur des Konings te bezorgen.

3.7. Op 18 januari 2012 stelt het politiecollege van de voornoemde politiezone als hogere tuchtoverheid een inleidend tuchtverslag op, waarin de volgende feiten aan de verzoeker ten laste worden gelegd:

“Uit de stukken van het dossier, zoals weergegeven in punt 1 van dit inleidend verslag, blijkt dat u, bij de uitvoering van uw opdracht als inspecteur van politie, verbonden aan de interventiedienst, nagelaten zou hebben een aanvankelijk proces-verbaal (met notitienummer LE.17.L4.001456/2011) binnen de voorziene termijn van dertig dagen af te handelen en ook geen gevolg zou hebben gegeven aan de dringende aanmaning en het directe bevel om het proces-verbaal in kwestie tegen een vastgestelde datum (03.08.2011) af te werken en verzendingsklaar aan de pv-administratie te bezorgen.

Daarenboven komt uit het dossier naar voren dat u een voorgeschreven dienst (“Administratie” op vrijdag 05.08.2011 van 08.00 uur tot 16.30 uur) naar eigen goeddunken zou gewijzigd hebben als volgt:

- van donderdag 04.08.2011 – 23.00 uur tot vrijdag 05.08.2011 – 02.00 uur om redactiewerk te doen voor het aangehaalde proces-verbaal,
- op vrijdag 05.08.2011 omstreeks 08.00 uur ’s morgens even aanwezig geweest te zijn in het hoofdcommissariaat om het afgewerkte proces-verbaal te overhandigen aan INP M. V. (assistent functioneel beheerder) en vervolgens de dienst verlaten te hebben zonder toestemming van een overste, na de presentielijst aangevuld te hebben met de vermelding dat u de dienst die dag terug zou opnemen van 14.00 uur tot 20.00 uur,
- op vrijdag 05.08.2011 de dienst hervat te hebben om 14.30 uur (zonder aanpassing van de eerder aangehaalde vermelding), zonder het voorgeschreven en in het onder 1.4.6 geciteerde verslag expliciet herhaalde einduur (16.30 uur) te respecteren”.

Het politiecollege vermeldt in het inleidend verslag zijn voornemen om aan de verzoeker voor de voormelde feiten de tuchtstraf van schorsing gedurende zeven kalenderdagen op te leggen.

3.8. Op 15 februari 2012 dient de verzoeker een verweerschrift in, waarin hij vraagt om te worden gehoord.

3.9. De verzoeker, bijgestaan door zijn raadsman, wordt op 27 februari 2012 gehoord door commissaris van politie D. S.

Op diezelfde datum deelt de procureur des Konings aan de voorzitter van het politiecollege zijn advies mee, waarin hij zich aansluit bij de voorgestelde tuchtstraf.

3.10. Op 7 maart 2012 beslist het politiecollege om ten laste van de verzoeker “een voorstel tot zware tuchtstraf uit te spreken [...], met name de schorsing voor zeven dagen”.

3.11. De verzoeker dient op 19 maart 2012 een verzoek tot heroverweging in bij de tuchtraad.

3.12. Er hebben verscheidene hoorzittingen van de tuchtraad over verzoekers tuchtzaak plaats. De verzoeker legt aanvullende nota's neer. De inspecteur-generaal van de Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie legt zijn deskundigenverslag neer.

3.13. Op 25 mei 2012 beslist het politiecollege om zijn voorstel van zware tuchtstraf te handhaven.

3.14. Op 18 juli 2012 brengt de tuchtraad zijn advies uit, waarin hij adviseert af te zien van verdere vervolging. De tuchtraad overweegt in dit verband onder meer:

“Het advies van de tuchtraad vermag niet de onregelmatigheden te verhelpen die ingevolge een schijn van partijdigheid kleven aan het inleidend verslag en het voorstel tot zware tuchtstraf die de basis blijven van de eindbeslissing van de tuchtoverheid.

Omdat onregelmatige beslissingen van het politiecollege aan de grondslag liggen van het inleidend verslag en het voorstel tot zware tuchtstraf enerzijds en deze aktes werden opgesteld door burgemeester Langendries waarop een schijn van partijdigheid rust anderzijds is de tuchtvervolging nietig en dient de tuchtoverheid af te zien van verdere vervolging”.

“Ondergeschikt” adviseert de tuchtraad:

“dat de ten laste gelegde feiten [...] bewezen zijn en aan verzoeker dienen te worden toegerekend;

dat deze feiten een tuchtinbreuk uitmaken in de zin van art. 3 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten;

dat de door de hogere tuchtoverheid voorgestelde zware tuchtstraf van de ‘schorsing voor een duur van 7 kalenderdagen’ te zwaar is en beter de zware tuchtstraf van de inhouding van de wedde van 8% gedurende één maand kan worden opgelegd”.

3.15. Op 1 augustus 2012 beslist het politiecollege aan de verzoeker de zware tuchtstraf van inhouding van 8% van de wedde gedurende één maand op te leggen.

Dit is de bestreden beslissing.

Ze steunt mede op de volgende motieven:

“[...]”

Gelet op het definitief advies nummer VTH/012-005 d.d. 18.07.2012 van de Tuchtraad om, wat betreft de strafmaat, de zware tuchtstraf van de inhouding van de wedde van 8 % gedurende één maand op te leggen;

Gelet op het feit dat de beraadslagingen over het inleidend verslag en het voorstel tot zware tuchtstraf in alle sereniteit zijn verlopen en de beslissingen daaromtrent slechts de uitdrukking vormen van de scherpe veroordeling door het politiecollege als beleidsorgaan van de werkmethode en -houding van INP Johan Renders bij de kwestieuze feiten en omstandigheden;

Gelet op het feit dat het politiecollege in consensus gewikt en gewogen heeft om gepast op te treden tegen een ongewenste arbeidsethiek;

Gelet op het feit dat de politiecollegebesluiten betreffende het inleidend verslag en het initiële voorstel tot zware tuchtstraf *in tempore non suspecto* genomen werden met algemeenheid van stemmen;

Gelet op het feit dat, zelfs in de veronderstelling dat het politiecollege geen rekening zou gehouden hebben met het stemgewicht van burgemeester G. L., bij beide besluiten toch nog altijd een meerderheid van de stemmen zou bereikt zijn;

Gelet op het feit dat, indien burgemeester G. L. vervangen zou geweest zijn, overeenkomstig artikel 14 van de nieuwe gemeentewet, door een lid van het schepencollege van de gemeente Boutersem, er ook geen waarborg zou bestaan hebben omtrent het feit dat er geen invloed zou geweest zijn op de houding van zijn eigen schepen, zoals nu beweerd wordt door de verdediging dat burgemeester G. L. de beslissing van zijn collega-burgemeesters heeft kunnen beïnvloeden;

Gelet op het feit dat onderhavige beslissing wordt genomen zonder de aanwezigheid van burgemeester G. L. en dat dit nu specifiek gebeurt met inachtneming van de opmerkingen van de AIG in het deskundigenverslag;

Gelet op het feit dat de termijnen inzake de toepassing van de tuchtwet volledig werden gerespecteerd door de tuchtoverheid en dat het definitief advies van de Tuchtraad dit gegeven ook expliciet bevestigt;

Gelet op het niet te miskennen, nog minder te negeren advies van de procureur des Konings van Leuven d.d. 27.02.2012;

Gelet op de inhoud en conclusies van het deskundigenverslag d.d. 04.06.2012 van AIG met kenmerk AIG/IGST/2012/0436, waarin ook omstandig wordt ingegaan op aard en consequenties van de feiten en de verantwoordelijkheid terzake van het betrokken personeelslid;

Gelet op het feit dat de waarheidsvinding, blijkens het advies van de Tuchtraad, niet werd aangetast door de onregelmatigheden die aan het inleidend verslag en het voorstel tot zware tuchtstraf zouden kleven;

Gelet op het feit dat, nog altijd blijkens het advies van de Tuchtraad, de tuchtvergrijpen zo ernstig zijn dat een lichte tuchtstraf een verkeerd signaal zou uitmaken;

Gelet op het feit dat het politiecollege wel de mildheid aan de dag wil leggen om INP Johan Renders niet te stigmatiseren (wat overigens nooit de essentie van een tuchtprocedure kan zijn) maar anderzijds ook mag verwachten dat het betrokken personeelslid zich ernstig bezint over zijn professionele inzet, de deontologische principes en een respectvolle houding ten overstaan van zijn hiërarchische oversten en de bestuursorganen van de politiezone”.

3.16. Op 6 augustus 2012 ondertekent de verzoeker voor ontvangst van deze beslissing.

IV. Onderzoek van de middelen

4. De verzoeker voert vijf middelen aan, waarvan er vier in het auditorsverslag gegrond worden bevonden. Daargelaten of het standpunt van het auditorsverslag met betrekking tot één van deze middelen kan worden bijgevalen en een beslechting van de zaak op grond van korte debatten zoals bedoeld in artikel 93, eerste lid, van het algemeen procedurereglement mogelijk maakt, is dit alleszins het geval wat het eerste middel betreft, dat hierna wordt onderzocht en beoordeeld.

Standpunt van de partijen met betrekking tot het eerste middel

5. De verzoeker voert in het middel de schending aan van artikel 54 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (hierna: de tuchtwet).

Hij betoogt dat de tuchtraad op 18 juli 2012 in hoofdorde adviseerde af te zien van verdere vervolging, maar dat de hogere tuchtoverheid hem met de bestreden beslissing de tuchtstraf van inhouding van 8% van de wedde gedurende één maand heeft opgelegd en aldus is afgeweken van het advies van de tuchtraad. De hogere tuchtoverheid heeft hem evenwel niet verwittigd van haar intentie om af te wijken van het advies, zij heeft geen enkele motivering voor deze

intentie opgegeven, laat staan hem in de mogelijkheid gesteld binnen een termijn van tien dagen daarover zijn bemerkingen te geven. Volgens de verzoeker heeft de hogere tuchtoverheid derhalve gehandeld in strijd met de procedure die is voorgeschreven door artikel 54 van de tuchtwet.

6. De verwerende partij antwoordt dat de hogere tuchtoverheid door met de bestreden beslissing aan de verzoeker de tuchtstraf van inhouding van 8% van de wedde gedurende één maand op te leggen, het advies dat door de tuchtraad in ondergeschikte orde werd uitgebracht, heeft gevolgd en bijgevolg geen toepassing diende te maken van artikel 54 van de tuchtwet.

Zelfs indien de bestreden beslissing als afwijkend van het advies van de tuchtraad wordt beschouwd, dan moet volgens de verwerende partij worden vastgesteld dat de redengeving, zoals vereist door artikel 54 van de tuchtwet, in de bestreden beslissing werd opgenomen. Die redengeving, zo stelt de verwerende partij, is afdoende.

Beoordeling

7. Artikel 54 van de tuchtwet luidt als volgt:

“Wanneer de hogere tuchtoverheid beoogt af te wijken van het advies [van de tuchtraad], dan moet zij de redenen hiertoe aangeven en ze, samen met de voorgenomen straf, ter kennis brengen van de betrokkene. Deze kan een schriftelijk verweer indienen binnen de tien dagen na de kennisgeving, op straffe van verval”.

8. In zijn advies van 18 juli 2012 adviseert de tuchtraad om af te zien van verdere vervolging en, “ondergeschikt”, om de zware tuchtstraf van inhouding van 8% van de wedde gedurende één maand op te leggen.

De bestreden beslissing legt aan de verzoeker de zware tuchtstraf op van inhouding van 8% van de wedde gedurende één maand. In tegenstelling tot wat de verwerende partij voorhoudt, wijkt de bestreden beslissing

aldus wel degelijk af van het advies van de tuchtraad. In hoofddorde adviseerde de tuchtraad immers om af te zien van verdere vervolging. Het feit dat de verwerende partij wel het advies in ondergeschikte orde volgt, volstaat niet om te besluiten dat de bestreden beslissing niet afwijkt van het advies van de tuchtraad. Een beslissing die het in ondergeschikte orde geformuleerde advies volgt, wijkt uiteraard af van het advies dat in hoofddorde werd geformuleerd.

9. De verwerende partij stelt dat, voor zover wordt aangenomen dat zij afwijkt van het advies van de tuchtraad, de bestreden beslissing de redenen vermeldt waarom zij van dit advies afwijkt.

Artikel 54 van de tuchtwet vereist echter niet enkel dat indien de hogere tuchtoverheid beoogt af te wijken van het advies van de tuchtraad, zij de redenen daartoe aangeeft, maar ook dat de hogere tuchtoverheid die redenen samen met de voorgenomen straf ter kennis brengt aan de betrokkene, die vervolgens binnen de tien dagen na de kennisgeving een schriftelijk verweer daartegen moet kunnen indienen. Dit verweer dient door de hogere tuchtoverheid te worden betrokken bij haar beoordeling wanneer zij een eindbeslissing neemt over de tuchtprocedure.

De verwerende partij betwist niet dat de verzoeker niet in kennis werd gesteld van haar intentie om van het advies van de tuchtraad af te wijken, noch dat de verzoeker niet de gelegenheid kreeg zich daartegen schriftelijk te verweren. Uit het administratief dossier blijkt geenszins het tegendeel, zodat moet worden besloten dat artikel 54 van de tuchtwet werd geschonden.

10. Het eerste middel is gegrond en dient te leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing.

V. Vordering tot schorsing

11. Nu met toepassing van artikel 93, eerste lid, van het algemeen procedurereglement uitspraak kan worden gedaan over het beroep tot nietigverklaring, is er geen grond meer om uitspraak te doen over de vordering tot schorsing.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van het politiecollege van de politiezone Bierbeek - Boutersem - Holsbeek - Lubbeek van 1 augustus 2012 waarbij aan Johan Renders de zware tuchtstraf van inhouding van 8% van de wedde gedurende één maand wordt opgelegd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering tot schorsing.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 januari 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bert Thys,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Bert Thys